Naturen som en spegel – Skriv som Tove Jansson

Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 7-9

Syfte

Att utveckla sitt skrivande med bildspråk.

Läraren reflekterar om kortskriva

I samband med läsning kortskriver mina elever ofta. Det kan vara olika former av skrivande: beskrivande, reflekterande, frågande, argumenterande eller som i detta exempel berättande. Eleverna skrev fyra minuter/uppgift. Den avgränsade uppgiften och begränsade skrivtiden ”tvingar” eleverna att snabbt formulera sig. Då fungerar den givna ramen i skrivuppgifterna och de språkliga förebilderna som stöd och inspiration. Det lyckas nästan alltid… testa själv!

Metod – Att använda naturen som en spegel

I Tove Janssons Trollkarlens hatt, som vi läser just nu, är bildspråket alldeles förtjusande. Vi tittar gemensamt på två exempel och använder dessa som språkliga förebilder.

Kortskriva – DEL 1

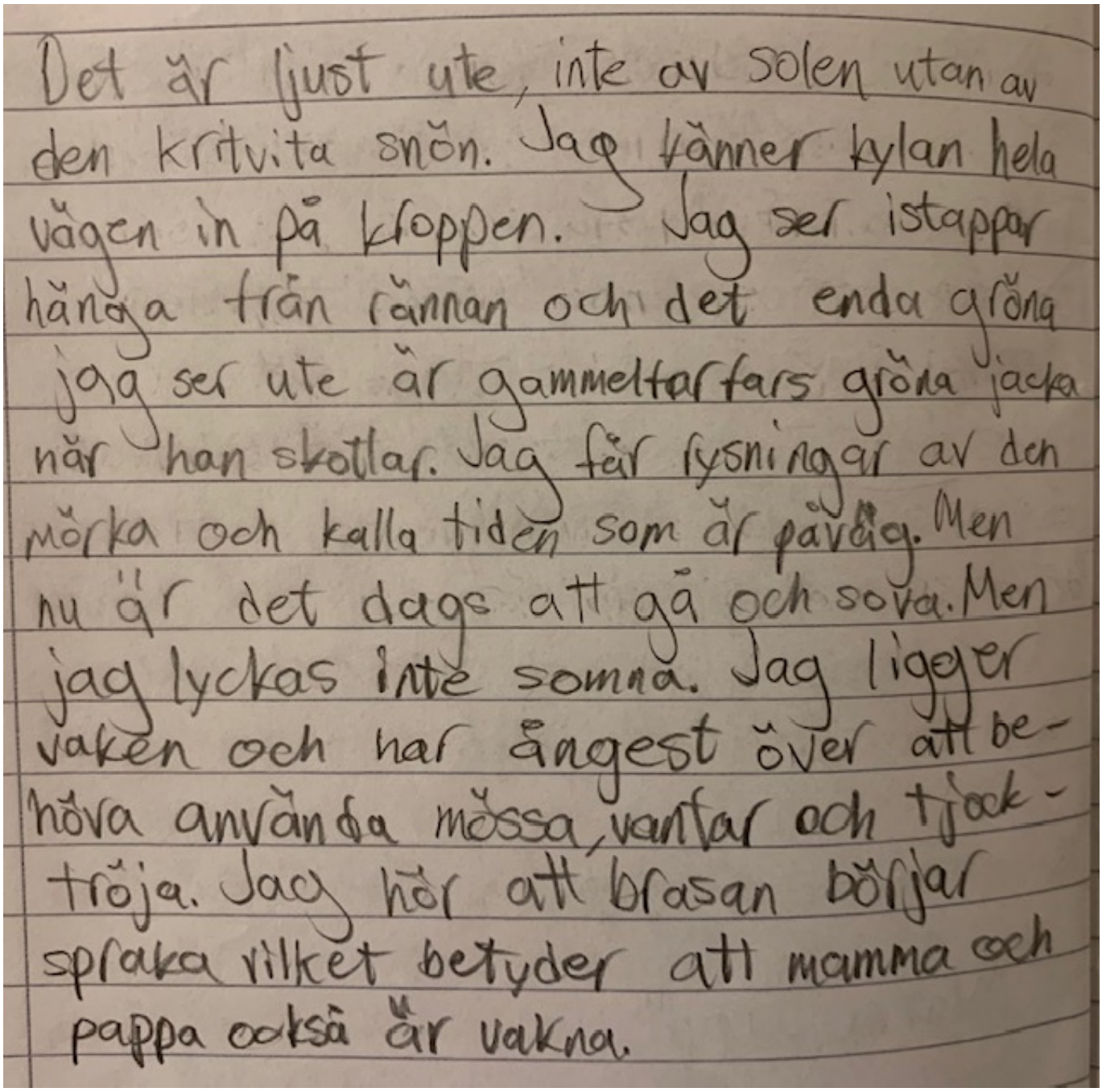
En grå morgon föll den första snön över Mumindalen. Den kom smygande tät och tyst, och på några timmar var allting vitt. Mumintrollet stod på trappan och tittade på hur dalen drog vinterlakan över sig, och han tänkte stillsamt, i kväll går vi i ide.

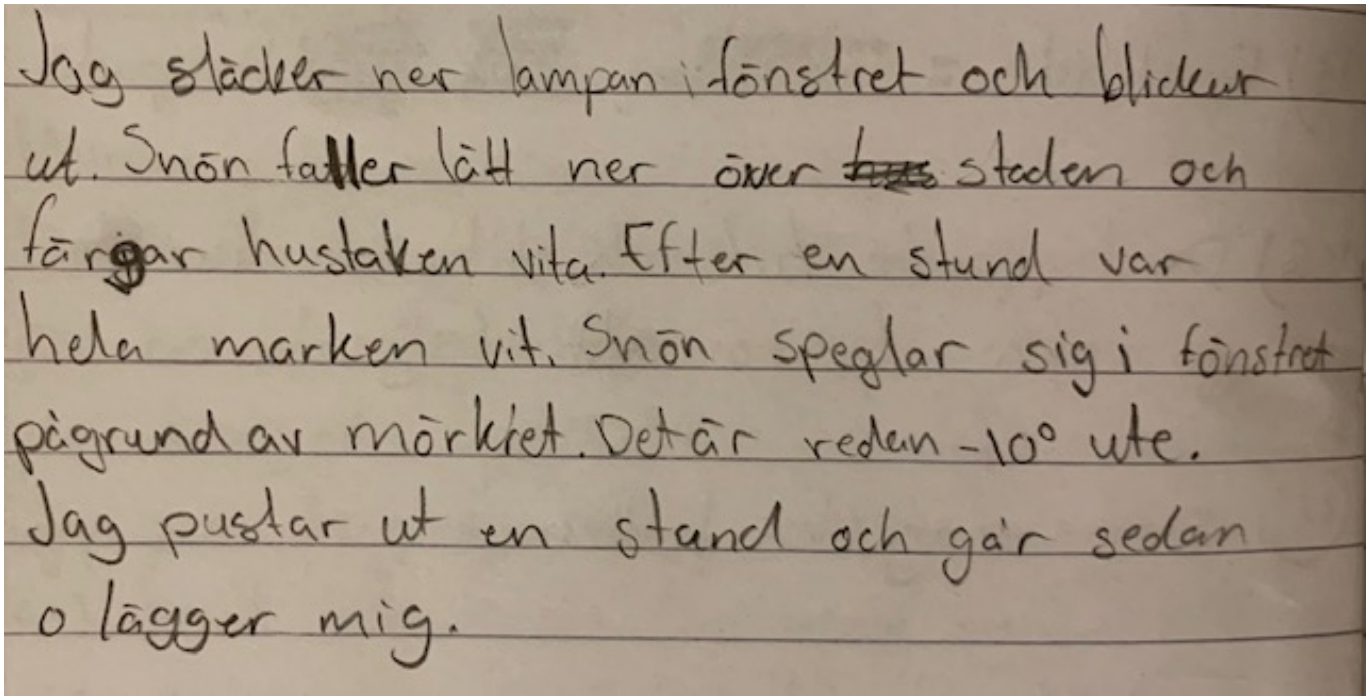
INSTRUKTION

Du tittar ut genom ditt fönster, lite eftertänksamt, precis före du ska sova. Det är vinter ute. Använd naturen som en

spegel (det du ser) för att få fram din känsla. Du kan börja så här: *Jag släcker lampan i rummet och blickar ut…*

ELEVEXEMPEL (UTKAST)

Det är ljust ute, inte av solen utan av den kritvita snön. Jag känner kylan hela vägen in på kroppen. Jag ser istappar hänga från rännan och det enda gröna jag ser ute är gammeltarfars gröna jacka när han skottar. Jag får rysningar av den mörka och kalla tiden som är påväg. Men nu är det dags att gå och sova. Men jag lyckas inte somna. Jag ligger vaken och har ångest över att behöva använda mössa, vantar och tjocktröja. Jag hör att brasan börjar spraka vilket betyder att mamma och pappa också är vakna.

Jag släcker ner lampan i fönstret och blickar ut. Snön faller lätt ner över staden och färgar hustaken vita. Efter en stund var hela marken vit. Snön speglar sig i fönstret pågrund av mörkret. Det är redan -10° ute. Jag pustar ut en stund och går sedan o lägger mig.

Att hoppa i tid är inga problem. Tidshoppen kan göras tydliga med kontraster, t ex natt och dag, ljus och mörker och vinter och vår. Mumintrollen gick i ide och vaknade upp till våren och känslan blev en helt annan.

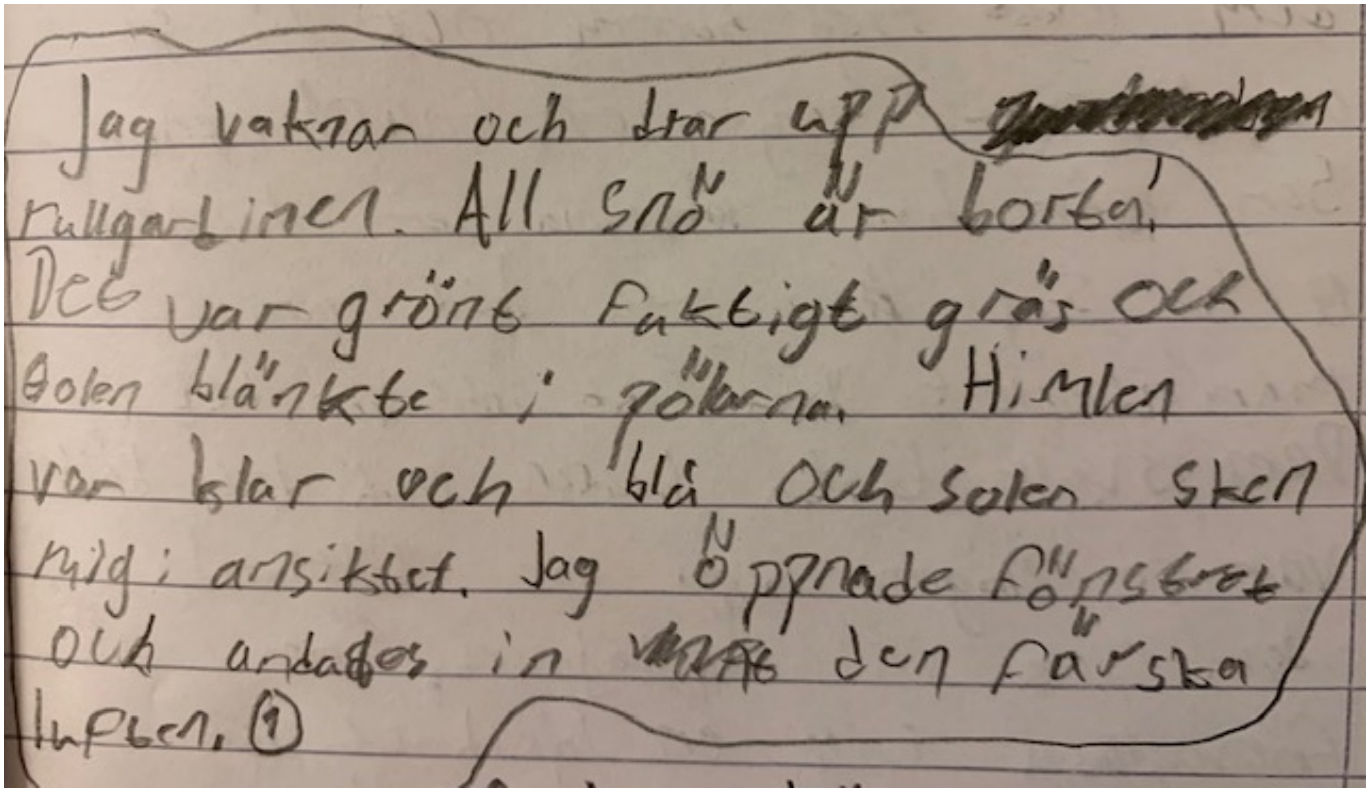
Kortskriva – DEL 2

Solen hade nätt och jämnt hunnit över skogstopparna och lyste dem rakt i ansiktet. De kisade på henne och svängde med benen över det blanka rinnande vattnet och kände sig obekymrade vänskapliga.

INSTRUKTIONER

Du vaknar på morgonen, tittar ut genom ditt fönster är blir glad och förväntansfull när du ser att det har blivit ett häftigt väderomslag. Du kan börja så här: *Jag vaknar och drar upp rullgardinen.*

ELEVEXEMPEL (UTKAST)

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.

Centralt innehåll*

Gemensamt och enskilt skrivande. Strategier för att skriva olika typer av texter med anpassning till deras uppbyggnad och språkliga drag. Skapande av texter där ord, bild och ljud samspelar, såväl med som utan digitala verktyg.

Betygskriterier*

Eleven skriver olika slags texter med **tydligt** innehåll, **väl fungerande** struktur och **god** språklig variation. Eleven följer grundläggande regler för språkriktighet med **god** säkerhet.

* årskurs 4-6